

Høringsutkast

Kommunal forskrift om skoleregler og skoledemokrati for elever i den kommunale grunnskolen i Rana kommune

Ikrafttredelse: xx.xx 2024

Hjemmel: Forskriften skal fastsettes av kommunestyret i Rana kommune den xx.xx.2024 med hjemmel i lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) (LOV-2023-06-09-30) §§ 10-7 og 10-4.

Kunngjort: xx.xx.xxxx

Tittel: Forskrift om skoleregler, skoledemokrati elever i grunnskolen i Rana kommune

Første del - skoleregler

§ 1 Formålet med skoleregler

Skolereglene skal bidra til at elever ved Rana-skolen har et trygt og godt skolemiljø. Skolereglene skal også bidra til å skape et godt fellesskap på skolen. Reglene skal også passe på at elever og foreldre får være med på å planlegge, og vurdere skolens innhold og aktiviteter.

§ 2 Virkeområdet

Skolereglene gjelder for Ranas kommunale grunnskoler. Hver skole kan i tillegg til de kommunale ordensreglene, ha egne regler som er tilpasset lokale forhold. Det å lage egne regler for klassen, trinnet eller skolen er en viktig del av skoledemokratiet.

Reglene gjelder i skoletiden når skolene har ansvar for elevene. Det vil si i alle typer undervisningslokaler, på tur med skolen, på skolearrangementer, på vei til og fra skolen, og på skolebussen. Reglene gjelder også ved bruk av internett i skoletiden og ved bruk av skolens digitale løsninger utenfor skoletiden.

Reglementet kommer også til anvendelse utenfor skoletiden forutsatt at elevenes oppførsel har tilstrekkelig tilknytning til skolen, herunder situasjoner der elever krenker hverandre og det fører til at de ikke har det trygt og godt på skolen.

§ 3 Rettigheter

Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, inkludering, trivsel og læring. Dette innebærer at alle elever:

- a) skal føle seg trygg og ha det bra på skolen,
- b) skal få lov til å si hva de mener,
- c) skal få være med og bestemme ting som skjer på skolen,

- d) skal få god undervisning som passer for den enkelte,
- e) skal få hjelp hvis man synes det er vanskelig å komme på skolen, lære eller følge reglene.

§ 4. Plikter – regler for orden

På skolen skal elever delta aktivt i opplæringen, ha god orden og gjøre sitt beste. Dette betyr blant annet at man skal:

- a) møte til undervisningen i rett tid og melde ifra ved sykdom eller annet fravær
- b) gjøre oppgavene
- c) levere arbeidene i rett tid
- d) være oppmerksom i timene og delta så godt man kan
- e) ikke forstyrre når læreren underviser
- f) ha med seg nødvendig utstyr og passe godt på skolesakene sine
- g) holde orden
- h) følge kommunens regler for å bruke iPad, datamaskiner og andre digitale enheter.

§ 5. Regler for oppførsel og adferd

Elevene skal ha en normalt god oppførsel. Det vil si å:

- a) være høflig
- b) være hjelpsom
- c) være vennlig
- d) gjøre sitt beste
- e) være en god venn
- f) møte medelever, lærere og andre med vennlighet og respekt.

Det er ikke god oppførsel å:

- a) bruke stygge ord
- b) ødelegge for andre
- c) forstyrre undervisningen
- d) erte og plage andre
- e) ta andre sine ting
- f) ødelegge skolens eller medelevers ting
- g) fuske eller forsøke å fuske
- h) å ha med eller bruke tobakk, alkohol eller andre rusmidler
- i) true, krenke eller bruke vold mot andre

§ 6. Bruk av private mobiltelefoner og smartklokker

Private mobiltelefoner og smartklokker er ikke en del av skolens læringsteknologi, og skolen kan ikke bestemme at elevene skal bruke disse i undervisning og opplæring. Dette skyldes blant annet prinsippet om gratis skolegang. Private digitale enheter som mobiltelefoner og smartklokker skal være avslått og oppbevares på et bestemt sted hvis det ikke er laget avtale om noe annet.

§ 7. Skolen, trinnet og klassen sine regler

Hver skole kan fastsette egne regler som forklarer, utfyller og konkretiserer reglene i denne forskriften. Det å lage egne regler i klassen, på trinnet eller på skolen er en viktig oppgave for skoledemokratiet.

§ 8. Dette skjer om du ikke følger skolereglene

Dersom elever har få og små brudd på skolereglene, vil læreren eller en annen voksen ha en samtale med eleven om det. Hvis eleven bryter reglene mange ganger eller gjør alvorlige brudd, kan skolen bruke en av måtene som står nedenfor som reaksjon på dette.

Reaksjoner kan være:

- a) samtale med skolens ansatte
- b) kontakt med elevens foresatte. Skolen kan muntlig eller skriftlig kontakte foresatte til eleven
- c) anmerkning (ungdomsskole)
- d) muntlig eller skriftlig advarsel fra lærer eller rektor
- e) friminutt til andre tidspunkt eller på andre steder enn medelever
- f) skjerming fra andre elever
- g) bli tett fulgt av voksenperson i friminutt
- h) gjensitting etter skoletid
- i) inndragelse av ulovlige, farlige eller uønskede gjenstander
- j) begrenset tilgang eller utestengning fra skolens IKT-ressurser/nettverk for nærmere angitt periode og omfang
- k) begrenset adgang til spesielle aktiviteter ved gjentatte eller alvorlige brudd på instruksjoner eller anvisninger som er gitt for slike aktiviteter
- l) bortvisning, altså at man vises bort fra skolen for en periode
- m) midlertidig eller permanent bytte av skole/klasse/gruppe etter enkeltvedtak fra skolesjef/rektor.
- n) nedsatt karakter i orden og oppførsel (ungdomsskole)
- o) pålegg om å rette opp skade som er påført skolens eiendom eller eiendeler

Elevene plikter å overholde ilagte reaksjoner. Ved manglende overholdelse kan eleven ilegges nye reaksjoner.

§ 9. Grunnlag for vurdering i orden og adferd

Ordenen og oppførselen til eleven skal vurderes utfra skolereglene og ikke ut fra elevens faglige prestasjoner. I vurderingen skal det tas hensyn til elevens forutsetninger. Det skal ikke legges avgjørende vekt på enkelthendelser, med mindre de er veldig alvorlige.

§ 10 Inndragning

Ulovlige gjenstander skal inndras og overlates til politiet.

Gjenstander, for eksempel mobiltelefoner, som brukes i strid med det lokale ordensreglementet, kan midlertidig inndras. Det samme gjelder dersom eleven har med seg gjenstander som etter dette reglementet, eller det lokale ordensreglementet, ikke aksepteres.

Dersom skolen inndrar røyk/tobakk/snus eller alkohol fra umyndige elever, skal disse gjenstandene som hovedregel leveres til foreldrene

§ 11 Anmeldelse av straffbare forhold og erstatningsansvar

Skolen vil normalt anmelde straffbare forhold til politiet. For mindre alvorlige forhold skal skolen foreta en konkret vurdering av om anmeldelse er hensiktsmessig.

Ved skade eller skadeverk på skolens eiendom eller utstyr kan eleven eller elevens foreldre bli holdt erstatningsansvarlige. Det samme gjelder ved tap av undervisningsmateriell.

§ 12 Saksbehandling

Avgjørelser om tiltak etter § 8 skal tas på et forsvarlig grunnlag og begrunnes. Begrunnelsen skal vise til hvilken regel som er brutt, hvilke opplysninger som er lagt til grunn og hvilke vurderinger som er gjort. Begrunnelse kan gis muntlig, men i særlig alvorlige saker bør den gis skriftlig.

Før det tas avgjørelser om å bruke tiltak etter § 8, så skal eleven gis anledning til å få forklare seg for den som skal ta avgjørelsen, jf. opplæringsloven § 10-2.

Avgjørelse om tiltak skal stå i rimelig forhold til alvorligheten av bruddet på skolereglene. Det kan ikke gis en alvorlig reaksjon dersom en mindre inngripende reaksjon vil være tilstrekkelig. Tiltak bør komme så nær regelbruddet i tid som mulig.

Foresatte skal orienteres om alvorlige brudd på skolereglene. Orienteringen kan gis muntlig. Ved særlige alvorlige brudd på skolereglene bør orientering gis skriftlig.

Det er kun rektor/skolesjef eller dennes stedfortreder som kan beslutte bortvisning, tiltak om å flytte elev til en annen klasse eller gruppe eller gjensitting.

Det er kun skolesjef eller dennes stedfortreder som kan beslutte pålegg om skolebytte.

§ 13 Enkeltvedtak

De mest alvorlige sanksjonene ved brudd på skolereglene er så inngripende mot elevene at det må fattes enkeltvedtak, jf. forvaltningsloven § 2. Dette krever skriftlig vedtak som inneholder begrunnelse og beskrivelse av elevens klagerett.

Bortvisning, klassebytte og skolebytte er slike reaksjoner som krever enkeltvedtak.

Andre del - skoledemokratiet

§ 14. Organisering av skoledemokratiet

Skolene i Rana skal ha et elevråd med minst en elev per klasse. Elevrådet skal bidra til et trygt og godt skolemiljø, og det er en gruppe som skal bli hørt og få være med å bestemme.

Skolene i Rana skal ha et arbeidsutvalg som er valgt av foreldrene. Arbeidsutvalget består av en forelder pr. klasse. Foreldreutvalget (FAU) konstituerer seg selv.

Skolene i Rana kan ha et kommunalt foreldreutvalg (KFU) To representanter fra FAU ved hver skole (fortrinnsvis leder og nestleder) sitter utvalget. KFU har egne vedtekter og etableres/opprettes innen høstferien.

Skolene skal ha et skoleutvalg (SU) hvor to representanter for elevrådet, to representanter for FAU, to representanter for lærere, en representant for andre ansatte og en representant for politikere er med. Rektor er sekretær. SU behandler blant annet saker som handler om kvalitetsutvikling i skolen.

Skolene skal ha et skolemiljøutvalg (SMU) hvor de samme representantene som i skoleutvalget er med, men i tillegg skal det være en ekstra representant for elevrådet eller foreldrerådet. SMU behandler skolemiljø saker.

Når det skal behandles saker som omfattes av taushetsplikt i skolemiljøutvalget, skal ikke elevrepresentantene være til stede. I deres fravær skal foreldrerepresentantene ha dobbel

stemme tilsvarende antall stemmer fra elevrepresentantene eller antallet foreldrerepresentanter kan økes tilsvarende.

Skolemiljøutvalget skal bidra til at skolen, de ansatte, elevene og foreldrene er aktive i arbeidet for å skape et godt skolemiljø. Utvalget skal gi råd til skolen i arbeidet med skolemiljøet, men har ikke rett til å fatte bindende vedtak.

§ 15 Når reglene trer i kraft

Denne kommunale forskriften trer i kraft når den er kunngjort ved kunngjøring i Norsk Lovtidend.